

2. Bronwyn H. Hall. The Financing of Innovation. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://emlab.berkeley.edu/pub/users/bhhall/papers/BHH05_financing_innov_ShaneHB_chapter.pdf
3. Дем'яненко М.Я. Організаційно-економічний механізм кредитування аграрних підприємств / М.Я. Дем'яненко // Економіка АПК. - 2012. - № 3. - С. 25-31.
4. Закон України “Про наукову і науково-технічну діяльність” // http://www.osvita.org.ua/pravo/law_06

УДК 336

Дуба М. І.

д. е. н., професор,

Директор інституту фінансово-банківської аналітики

ДВНЗ «КНЕУ ім. Вадима Гетьмана»

Абсорбаційна спроможність економіки до інновацій: теорія та механізм державної підтримки

Дослідження зарубіжних практик інноваційної діяльності та прогресивних механізмів їх стимулювання, як з боку держави, так і, враховуючи внутрішній потенціал суб'єктів бізнесу, далеко не завжди дозволяє застосувати відповідні практики в рамках національної економіки. Адже, купівля або копіювання передової технології ще не являється запорукою для її впевненого освоєння на національному ринку.

Мірилом ефективності імітації інновацій є абсорбційна спроможність / здатність, яка може розраховуватись як витрати збільшення загальнофакторної продуктивності на 1% за рахунок імітації інновацій [5]. Очевидним залишається той факт, що досвід зарубіжних країн не завжди є співставним із можливостями решти країн. Виникає потреба визначити ті фактори та можливості національних інститутів, які формують так звану абсорбаційну

спроможність національної економіки до інновацій, обґрунтувати суть даного поняття.

Дослідження праць вітчизняних та зарубіжних фахівців щодо питань абсорбційної спроможності / здатності показали відсутність однозначних трактувань даного поняття. З-поміж зарубіжних авторів, абсорбційну здатність до інновацій розглядали у своїх працях Д. Кохен та В. Левінталь [3, 4]. Дослідження здійснювалися виключно на рівні національної економіки та, здебільшого, полягали в обґрунтуванні фактичної здатності національної економіки до поглинання нових технологій, а саме її абсорбційної здатності, яка пов'язана із можливістю диференціювати цінність зовнішньої інформації, засвоювати її та застосовувати для подальшого комерційного використання.

Подібний (макроекономічний) підхід до розуміння абсорбційної спроможності також присутній у працях ряду наших співвітчизників, які визначають економічні індикатори загального характеру, що створюють основу для оцінки абсорбційної здатності країни, а саме:

- знання: науковий потенціал та якість системи освіти;

- відкритість для імпорту;

- державне управління та політична система: якість інститутів (якість адміністрування, рівень корупції, законність, інвестиційний клімат); політична стабільність;

- фінансова система: рівень розвитку банківської системи, якість спеціалізованих інститутів і політики кредитування [1].

На противагу макроекономічному підходу, у розробках групи вітчизняних фахівців присутні оцінки чинників (критеріїв), які становлять перешкоди для інноваційної діяльності суб'єктів господарювання, зокрема: відсутність власних фінансових ресурсів (вага чинника - 0,16); низька інноваційна інтенсивність, активність у процесі здійснення інноваційної діяльності (вага чинника - 0,15); відсутність ринкових можливостей втілення інновацій (вага чинника - 0,14); відсутність інноваційної стратегії (вага чинника - 0,12); низька абсорбційна здатність (наявність організаційних процедур,

завдяки яким суб'єкти господарювання набувають, освоюють і перетворюють доступні знання) (вага чинника - 0,11) і т. п [2].

В результаті аналітичного дослідження наведених вище точок зору вітчизняних та зарубіжних авторів на сутність та структурні елементи абсорбаційної спроможності до інновацій, можемо стверджувати про необхідність обґрунтування концептуальних засад даного процесу та оцінки індикаторів його результативності, як на рівні національної економіки загалом, так і окремих суб'єктів бізнесу.

Підвищення абсорбаційної спроможності національної економіки до інновацій вимагає, насамперед, розробки структурованого механізму їх державної підтримки. З огляду на визначені нашими співвітчизниками складові, пропонуємо зупинитися на наступних компонентах:

- знання: перегляд механізмів фінансування науково-дослідних та освітніх установ, державні гарантії та застосування інших інструментів державної фінансової підтримки представників бізнесу, які готові до співпраці з науковим сектором;
- відкритість до імпорту: становлення державних пріоритетів стосовно імпорту новітніх ідей та технологій, фінансові стимули для їх подальшого удосконалення представниками вітчизняного бізнесу;
- державне управління та політична система: створення державних спеціалізованих органів та фінансування аналітичних досліджень поточних соціально-економічних процесів; розробка механізмів сприяння поліпшенню інвестиційного клімату;
- фінансова система: державне стимулювання створення та розвитку спеціалізованих фінансових інституцій та відокремлених структурних підрозділів, державні програми фінансування інновацій та гарантії.

Список використаних джерел:

1. Хомич С. В. Аналіз перспектив інноваційного розвитку економіки України на основі світового досвіду. / С. В. Хомич // Ефективна економіка. – 2014. - № 9.

2. Юринець З. В. Бар'єри на шляху розвитку інноваційної діяльності в економіці України. / З. В. Юринець, О. А. Петрух, В. В. Круглякова // Глобальні та національні проблеми економіки. – 2016. – Вип. 12. – с. 183 -187.

3. Cohen W. M., Levintha, D. A. Absorptive capacity: A new perspective on learning and innovation // Administrative Science Quarterly. 1990. – Vol. 35. - P. 128–152.

4. Furman J., Porter M., Stern S. The determinants of national innovative capacity // Research Policy. 2002. - Vol. 31.

5. Industrial Development Report 2009. Breaking In and Moving Up: New Industrial Challenges for the Bottom Billion and the Middle-Income Countries [Електронний ресурс] / United Nations Industrial Development Organization. – Режим доступу: <http://goo.gl/lfzV4j>

УДК:338.242.4:330.341.1(477)

Єршова Г.В.

к.е.н., ст.н.с. відділу фінансів реального сектора,

ДУ "Інститут економіки та прогнозування НАН України"

Державна підтримка інноваційної діяльності в Україні

Для України, економіка якої на сьогодні набула форм деіндустріалізації, активізація інноваційної діяльності є необхідною і вкрай важливою умовою її подальшого розвитку. Характеризуючи ситуацію, яка нині склалася в інноваційній сфері, вітчизняні фахівці прирівнюють її розвиток до 90-х років минулого століття, коли в економіці спостерігалася істотна стагнація промислового виробництва [1], а серед визначальних тенденцій її нинішнього стану наводять: зосередженість інноваційної діяльності на великих промислових підприємствах; невідповідність інноваційної активності підприємств до їх інноваційності виробництва; зниження технологічної активності промислових підприємств; прогресуючу тенденцію втрати вітчизняною промисловістю техніко-технологічного ресурсу модернізації